

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 7 września 2022 r.

Pozycja 148

POSTANOWIENIE z dnia 1 czerwca 2022 r. Sygn. akt Ts 43/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Julia Przyłębska – przewodniczący
Zbigniew Jędrzejewski
Mariusz Muszyński
Krystyna Pawłowicz
Stanisław Piotrowicz – I sprawozdawca
Justyn Piskorski
Jakub Stelina – II sprawozdawca
Wojciech Sych
Bogdan Świączkowski
Michał Warciński
Rafał Wojciechowski
Andrzej Zielonacki,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 31 grudnia 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.D.,

p o s t a n a w i a:

1) uwzględnić zażalenie i nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg w zakresie obejmującym żądanie zbadania zgodności § 9 ust. 2 lit. a uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (w brzmieniu zgodnym z tekstem jednolitym obwieszczonym przez Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 14 grudnia 2011 r.) w związku z art. 80 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz. 124, ze zm.) „jako normującymi w stosunku do osoby wykonującej zawód adwokata, zakaz pełnienia funkcji członka zarządu w spółce prawa handlowego oraz ograniczającej osobie pełniącej funkcję członka zarządu w spółce prawa handlowego prawo wykonywania zawodu adwokata pod rygorem ponoszenia odpowiedzialności dyscyplinarnej jako formy odpowiedzialności represyjnej zagrożonej karą” z art. 17 ust. 1 i 2, art. 20, art. 21 ust. 1 w związku z art. 22, art. 31, art. 37 ust. 1; art. 42 ust. 1; art. 65 ust. 1, art. 64 ust. 1 w związku z art. 5 i art. 8 ust. 2, art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;

2) nie uwzględnić zażalenia w pozostałym zakresie.

Orzeczenie zapadło większością głosów.

UZASADNIENIE

I

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 10 marca 2018 r. (data nadania) M.D. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że § 9 ust. 2 lit. a i b uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (w brzmieniu zgodnym z tekstem jednolitym obwieszczonym przez Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 14 grudnia 2011 r.) w związku z art. 80 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (Dz. U. Nr 16 poz. 124, ze zm.; dalej: prawo o advokaturze) „jako normującymi w stosunku do osoby wykonującej zawód adwokata, zakaz pełnienia funkcji członka zarządu w spółce prawa handlowego oraz ograniczającej osobie pełniącej funkcję członka zarządu w spółce prawa handlowego prawo wykonywania zawodu adwokata pod rygorem ponoszenia odpowiedzialności dyscyplinarnej jako formy odpowiedzialności represyjnej zagrożonej karą” z art. 17 ust. 1 i 2, art. 20, art. 21 ust. 1 w związku z art. 22, art. 31, art. 37 ust. 1; art. 42 ust. 1; art. 65 ust. 1, art. 64 ust. 1 w związku z art. 5 i art. 8 ust. 2, art. 7 Konstytucji.

1.1. Skarga została złożona na tle następującego stanu faktycznego:

Skarżący wykonuje zawód adwokata. Orzeczeniem z 7 czerwca 2016 r. (nr [...]) Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w G. (dalej: Sąd Dyscyplinarny) uznał skarżącego „winnym tego, że w okresie od 12 kwietnia 2011 r. do grudnia 2014 r. pełnił funkcję członka zarządu w [...] z siedzibą w L. oraz w okresie od 10 czerwca 2010 r. do grudnia 2014 r. pełnił funkcję członka zarządu w [...] z siedzibą w L., to jest czynu z § 9 ust. 2 lit. a Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu w związku z art. 80 Prawo o advokaturze”. Skarżącemu wymierzono karę nagany, a także obciążono go kosztami postępowania. Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury, rozpatrując odwołanie skarżącego od rozstrzygnięcia Sądu Dyscyplinarnego, orzeczeniem z 20 maja 2017 r. (sygn. akt [...]), utrzymał ją w mocy. Postanowieniem z 13 grudnia 2017 r. (sygn. akt [...]), Sąd Najwyższy oddalił kasację skarżącego od tego orzeczenia jako oczywiście bezzasadną.

1.2. Skarżący podniósł, że możliwość zarządu swoim mieniem przez zajmowanie stanowisk w podmiotach prawa powołanych do prowadzenia działalności gospodarczej oraz wolność wykonywania zawodu mogą być ograniczane jedynie ustawą i tylko ze względu na interes publiczny. Jak stwierdził, ustanowiony w kwestionowanych przepisach zakaz pełnienia funkcji członka zarządu w spółce prawa handlowego wobec osoby wykonującej zawód adwokata, ingeruje w wolność wykonywania zawodu i podejmowania działalności gospodarczej. Jednocześnie zakaz ten i odpowiedzialność dyscyplinarna (represyjna) przewidziana za jego naruszenie nie wynikają z ustawy i zostały ustanowione z przekroczeniem kompetencji organów samorządu adwokackiego.

2. Postanowieniem z 31 grudnia 2019 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

2.1. Trybunał stwierdził, że złożenie skargi konstytucyjnej jest dopuszczalne po wykorzystaniu przez skarżącego dostępnych zwyczajnych procedur i instytucji prowadzących do wyczerpania przysługującej w sprawie drogi prawnej – w ciągu trzech miesięcy od doręczenia ostatecznego rozstrzygnięcia – który to termin nie został przez skarżącego dotrzymany. W analizowanej sprawie skarżący wniósł skargę konstytucyjną uznając, że termin ten rozpoczyna swój bieg w dniu następującym po doręczeniu mu postanowienia Sądu Najwyższego

z 13 grudnia 2017 r. (sygn. akt [...]; dalej: postanowienie Sądu Najwyższego) oddalającego jego kasację. Natomiast Trybunał stwierdził, że ostatecznym rozstrzygnięciem w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji jest w tym przypadku orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z 20 maja 2017 r. (sygn. akt [...]) jako sądu drugiej instancji, które kończy postępowanie i jest prawomocne. Kasacja do Sądu Najwyższego jest zaś środkiem nadzwyczajnym.

2.2. Skarżący złożył zażalenie na powołane wyżej postanowienie Trybunału. Zarzucił w nim naruszenie art. 79 ust. 1 Konstytucji w związku z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393), w związku z art. 91a ust. 1 i 2, w związku z art. 91b, art. 91c, art. 91d ust. 2 prawa o adwokaturze, polegające na niewłaściwej ich wykładni prowadzącej się do tego, że przyjęty został pogląd, iż postanowienie Sądu Najwyższego, wydane w następstwie wniesienia kasacji, nie jest ostatecznym rozstrzygnięciem, w którym organ władzy publicznej rozstrzygnął o prawach i wolnościach skarżącego. Podniósł ponadto, że „kasacja w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko adwokatowi cechuje się istotnymi i szerokimi odrębnościami powodującymi, że orzeczenie drugoinstancyjne nie jest w ogóle wykonalne. (...) do postępowania kasacyjnego toczącego się w niniejszej sprawie nie stosuje się choćby art. 78 u.o.t.p.TK, przed rozpoznaniem kasacji, bowiem orzeczenie w ogóle nie podlega wykonaniu” (s. 4-5 zażalenia). Skarżący zwrócił także uwagę na fakt, że orzeczenie sądu dyscyplinarnego w formie „reformatorycznej może czynić równoległe orzekanie przez Trybunał Konstytucyjny bezprzedmiotowym. Trudno zaakceptować pogląd przeciwny, w szczególności w sytuacji (...) odrębności prawnych kasacji” (s. 6 zażalenia) w tego rodzaju postępowaniach.

2.3. Postanowieniem z 20 stycznia 2021 r. Trybunał w składzie trzyosobowym zwrócił się o uznanie rozpatrywanej sprawy za szczególnie zawiłą. Prezes Trybunału Konstytucyjnego wydał 21 stycznia 2021 r. zarządzenie o rozpoznaniu sprawy w pełnym składzie

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Ustalenia wstępne.

1.1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna, bądź gdy nie usunięto w terminie braków formalnych skargi (art. 61 ust. 4 pkt 1-3 u.o.t.p.TK).

Zgodnie z art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w terminie 7 dni od daty doręczenia mu postanowienia. Trybunał bada w szczególności, czy wydając zaskarżone postanowienie, prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu. Oznacza to, że na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał analizuje przede wszystkim te zarzuty, które mogą podważyć trafność ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

1.2. Trybunał Konstytucyjny po ponownym przeanalizowaniu sprawy stwierdza, że podniesione w zażaleniu zarzuty dotyczące terminu do złożenia skargi konstytucyjnej zasługują na uwzględnienie. Przemawiają za tym, niżej przedstawione argumenty.

2. Termin do wniesienia skargi konstytucyjnej.

2.1. Art. 79 ust. 1 Konstytucji stanowi, że skargę konstytucyjną wnosi się „w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie”. W postanowieniu o odmowie nadania biegu niniejszej sprawie, wydanym przez Trybunał w składzie jednoosobowym, przyjęte zostało stanowisko, że Wyższy Sąd Dyscyplinarny jest sądem drugiej instancji zaś jego orzeczenie kończy postępowanie i jest ostateczne, co oznacza, że termin do wniesienia skargi konstytucyjnej winien być liczony od doręczenia tego orzeczenia, nie zaś od doręczenia orzeczenia Sądu Najwyższego. Pogląd jest nieuzasadniony z przedstawionych niżej powodów:

W dotychczasowym orzecznictwie Trybunał Konstytucyjny przyjmował, że dopuszczalne jest orzekanie w sprawach dyscyplinarnych przez organy pozasądowe. Podzielił w tym względzie stanowisko Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, który konsekwentnie uważa za możliwe orzekanie w sprawach dyscyplinarnych przez specjalnie w tym celu tworzone instytucje administracyjne lub korporacyjne, zwłaszcza jeżeli rozwiązania tego rodzaju nawiązują do tradycji prawnej danego państwa (wyrok z 6 listopada 2012 r., sygn. K 21/11, OTK ZU nr 10/A/2012, poz. 119). Trybunał wielokrotnie podkreślał, że zasadność wyodrębnienia procedur odpowiedzialności dyscyplinarnej i nadania im pozasądowego charakteru znajduje podstawę w specyfice poszczególnych grup zawodowych oraz ochronie ich autonomii i samorządności (zob. wyroki z: 8 grudnia 1998 r., sygn. K 41/97, OTK ZU nr 7/1998, poz. 117; 4 marca 2008 r., sygn. SK 3/07, OTK ZU nr 2/A/2008, poz. 25; 17 lutego 2009 r., sygn. SK 10/07, OTK ZU nr 2/A/2009, poz. 8 oraz sygn. K 21/11).

Pogląd, że sądy dyscyplinarne są organami pozasądowymi, a nie sądami w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji (jak zauważono m.in. w przywołanym wyżej wyroku o sygn. K 41/97 „Władza sądownicza, sprawowana przez konstytucyjne organy, działa w ramach monopolu władzy państwowej oraz feruje wyroki w imieniu RP”) implikuje twierdzenie, że również postępowanie dyscyplinarne nie jest postępowaniem sądowym. W związku z tym w pełni zasadne jest stanowisko wyrażone w wyroku K 21/11, że „w każdej sprawie dyscyplinarnej, która była przedmiotem rozstrzygnięcia w pozasądowym postępowaniu dyscyplinarnym, ustawodawca musi zapewnić prawo do wszczęcia sądowej kontroli postępowania dyscyplinarnego i zapadłego w jego wyniku orzeczenia”. Kontynuując tę myśl, Trybunał dodał, że: „W przypadku przekazania rozstrzygania konfliktów prawnych organom pozasądowym prawo do sądu (...) winno realizować się poprzez możliwość weryfikowania przez sąd prawidłowości orzeczenia każdego organu pozasądowego (...). Sądowa kontrola postępowania dyscyplinarnego jest zatem uznana przez Trybunał za podstawowy standard konstytucyjny w sprawach dyscyplinarnych osób należących do samorządu zawodowego i osób, które takiego samorządu nie tworzą (zob. powołany wyżej wyrok z 16 marca 1999 r., sygn. SK 19/98)”. Pogląd ten jest w orzecznictwie Trybunału utrwalony (zob. wyrok z 25 czerwca 2012 r. o sygn. K 9/10; OTK ZU nr 6/A/2012, poz. 66 i wskazane w nim wcześniejsze wyroki TK). Z punktu widzenia art. 79 ust. 1 Konstytucji ważna jest także konstatacja, że Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury nie jest też organem administracji publicznej.

2.2. Trybunał aprobuje przypominając swoje stanowisko zajęte w pełnoskładowym postanowieniu z 10 marca 2015 r., sygn. SK 65/13 (OTK ZU nr 3/A/2015, poz. 35), w którym podkreślił, że „Istotą skargi konstytucyjnej jest jej nadzwyczajny i subsydiarny charakter. Skarga ta może zostać uruchomiona dopiero w sytuacji, gdy skarżący nie dysponuje już żadną

proceduralną możliwością uruchomienia dalszego postępowania przed sądem bądź organem administracji publicznej w swojej sprawie. Do rozstrzygania o sprawach indywidualnych są bowiem przede wszystkim powołane sądy i organy administracji publicznej, a Trybunał Konstytucyjny powinien wkraczać dopiero po wyczerpaniu tych wszystkich procedur pozwalających na rozstrzygnięcie sprawy, które mogą zostać uruchomione przez samego skarżącego. Na tym polega istota przesłanki «ostatecznego orzeczenia», sformułowanej w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Od takiego orzeczenia skarżącemu nie może już przysługiwać żaden środek odwoławczy, ani inny środek zaskarżenia (postanowienie TK z 5 grudnia 1997 r., sygn. Ts 14/97, OTK ZU nr 1/1998, poz. 9)».

Podkreślić w tym miejscu należy, że ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 124, ze zm.; obecnie Dz. U. z 2020 r. poz. 1651, ze zm.; dalej: prawo o advokaturze) w art. 91a-91d reguluje prawo wniesienia kasacji do Sądu Najwyższego – nie jako nadzwyczajnego środka odwoławczego w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, ze zm.; dalej: k.p.k.), lecz jako środka kontroli przez sąd orzeczeń organu pozasądowego w ramach jednoinstancyjnego postępowania sądowego. Przepisy prawa o advokaturze, stanowiące o „sądzie” czy o „kasacji” mają charakter autonomiczny, dotyczą wyłącznie adwokackiego postępowania dyscyplinarnego, różniący się od nadzwyczajnych środków zaskarżenia uregulowanych w k.p.k.

2.3. Uwzględniając powyższe okoliczności Trybunał stwierdził, że skarżący występując do Sądu Najwyższego nie skorzystał z nadzwyczajnego środka zaskarżenia w rozumieniu art. 176 ust. 1 Konstytucji (po wykorzystaniu pełnej drogi sądowej) lecz wystąpił o sądową kontrolę rozstrzygnięć zapadłych w postępowaniach pozasądowych, co gwarantuje mu art. 45 ust. 1 Konstytucji.

W związku z powyższym Trybunał uznał, że skarżący dotrzymał terminu wniesienia skargi konstytucyjnej.

3. Ocena dopuszczalności skargi.

3.1. Trybunał stwierdza, że analizowana skarga konstytucyjna spełnia przesłanki warunkujące przekazanie do oceny merytorycznej w zakresie zgłoszonego w niej żądania zbadania konstytucyjności § 9 ust. 2 lit. a uchwały nr 2/XVIII/98 Naczelnej Rady Adwokackiej z 10 października 1998 r. w sprawie Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu, ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej nr 32/2005 z 19 listopada 2005 r. oraz uchwałami Naczelnej Rady Adwokackiej nr 33/2011 - 54/2011 z dnia 19 listopada 2011 r. (dalej : Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej), w związku z art. 80 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1184; obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 1651, ze zm.; dalej: prawo o advokaturze).

Skargę konstytucyjną sporządził i złożył w imieniu skarżącego adwokat, który przedstawił stosowne pełnomocnictwo.

Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2017 r. (sygn. akt [...]), jest prawomocne i nie przysługują od niego żadne zwyczajne środki zaskarżenia. Zostało ono wskazane przez skarżącego jako orzeczenie ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji. Doręczenie nastąpiło 21 lutego 2018 r., zaś skargę konstytucyjną skarżący wniósł do Trybunału 10 marca 2018 r. (data nadania). Dochowany więc został trzymiesięczny termin do wystąpienia ze skargą, zastrzeżony w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK.

Zgodnie z § 9 ust. 2 lit. a Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej „za kolidujące z wykonywaniem zawodu adwokackiego uznaje się w szczególności: zajmowanie w cudzym przedsiębiorstwie stanowiska zarządcy, sprawowanie funkcji członka zarządu, prokurenta w spółkach

prawa handlowego oraz członka rady nadzorczej oddelegowanego do zarządu spółki prawa handlowego, chyba że jest to przejściowo sprawowana funkcja, mająca za cel wykonanie określonego i ograniczonego w czasie zlecenia klienta”. Stosownie natomiast do art. 80 prawa o adwokaturze „adwokaci i aplikanci adwokaccy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych, a adwokaci również za niespełnienie obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 8a ust. 1, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 8b”.

Trybunał stwierdza, że skarżący prawidłowo określił przedmiot kontroli w zakresie żądania zbadania konstytucyjności zaskarżonego związkowo § 9 ust. 2 lit. a Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej, bowiem przepis ten był podstawą prawną rozstrzygnięcia, w którym orzeczono o prawach skarżącego (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK). Skarżący wskazał, jakie przysługujące mu konstytucyjne prawa i w jaki sposób zostały – jego zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK), a także należycie uzasadnił sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK). Zarzuty te nie są – w ocenie Trybunału – oczywiście bezzasadne. Z tego względu Trybunał – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – postanowił o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu w zakresie wskazanym w punkcie 1 niniejszego postanowienia.

3.2. Skarżący zakwestionował ponadto § 9 ust. 2 lit. b Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej (w związku z art. 80 prawa o adwokaturze), zgodnie z którym za kolidujące z wykonywaniem zawodu adwokackiego uznaje się „podejmowanie się zawodowo pośrednictwa przy transakcjach handlowych, z wyjątkiem doradztwa przy zawieraniu umów oraz dokonywania w ramach działalności kancelarii adwokackiej czynności handlowych i finansowych niezwiązanych z wykonywaniem zawodu adwokata”.

Skarga konstytucyjna została złożona przez skarżącego w związku z oddaleniem jego kasacji od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury, utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej w G., w którym uznano skarżącego, wykonującego zawód adwokata, za winnego przewinienia dyscyplinarnego w postaci pełnienia funkcji członka zarządu w dwóch spółkach cypryjskich. Jako podstawę prawną skazania powołano § 9 ust. 2 lit. a Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej w związku z art. 80 prawa o adwokaturze.

Trybunał zwraca uwagę, że powyższe orzeczenia nie zostały wydane w związku z podejmowaniem się przez skarżącego zawodowo pośrednictwa przy transakcjach handlowych (okoliczności takie nie były bowiem przedmiotem zarzutów postawionych skarżącemu w postępowaniu dyscyplinarnym, na tle którego wniesiono niniejszą skargę). Orzeczenie wskazane w skardze jako ostateczne (ani żadne z poprzedzających jego wydanie orzeczeń sądów dyscyplinarnych adwokatury, uznających skarżącego za winnego popełnienia deliktu dyscyplinarnego) nie zapadło zatem na podstawie § 9 ust. 2 lit. b Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i treść tego przepisu nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego. Z tego względu zaskarżony przepis nie spełnia kryteriów wynikających z art. 79 ust. 1 Konstytucji i art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK, co – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – skutkuje koniecznością odmówienia nadania skardze dalszego biegu w odniesieniu do żądania zbadania konstytucyjności § 9 ust. 2 lit. b Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej (punkt 2 niniejszego postanowienia).

4. Mając na uwadze powyższe ustalenia, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak na wstępie.